

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Avthentica, Et Institvtiones

Bartolus

Lugduni, 1567

Ut ecclesia Romana gaude. centum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96136](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96136)

penam ergo tunc habet loci opin. Et sic essent privilegia in corpore iuris inserta: s; privilegia inserta i corpore iuris no tollatur: et ita loquitur gl. s. alle. Et ista opinio. 430. tenentur: ga de iurisdictione: q; quilibet vadat in exercitum: vel quid simile faciat: omni privilegio cessante: vel no cessante aliquo privilegio de intelligi de privilegio i corpore iuris no insertis. Sec' si q; ha bere privilegium i corpore iuris inserti: et id est. Et circa hac materia videtur. p. docto. in authent. qua i provincia. iij. quest. 2. Et dicitur qd i crimine hic excepto cessat omne privilegium in corpore iuris inclusi. nunquid clerici videntur privilegiati. et in eis ius in corpore iuris puto sic. et p. quocunque delicto. p. constitutione sede. de octina colu. de stat. cōtra lib. eccle. s. statum lege prima. et p. authent. statum qd episcop. clerici. sumpto ex illo s. p. significasti. p. c. si diligenti. et de foro competenti. iudem videtur hōdie in scholarib'. per authent. habitus. c. ne si. p. parte. Et not. glo. s. nonne: que incipit accipit emi stricte verbum criminis: vt gl. d. p. maioribus criminibus. et ad differenciam leditio nis: violentie. Qualiter autē accipitur crimē. not. gl. l. i. c. si adque. deli. c. xxv. dist. c. vnum.

Interdicimus. Hic in loci servatores. vel si miles in puincia habere. pena contra facientes imminente. iudex iurisdictionis. cautione debet petere. et de hoc publice diuulgari hoc dicit. vsq; ad si. p. emittis. alias p. mantes. Et hoc gl. i. ver. maior. i. ibi. b. aut q; p. emi impolite super delictis per legē nouam. non extendatur ad delictum preteritū p. cōmilitum sed sua lege veniūt p. menda. Et sic q; vide not. p. docto. in l. leges. c. de legi. 2. no. gl. supra eodē lib. sed nunquid.

Quantam. Quid intendit h. constitutio. dicitur in p. ma. glo. f. circa hanc constitutionē. vide text. et gl. p. ma. q. secūda. c. sicut episcopū. q; quod tangit gl. l. c. cum in ecclesia. extra de simo. in gl. videtur quod talis.

1. Abdicū quod sit tenendum in largitionibus. et expensis.
2. Iudices ordinarij q; bodie licite no recipiunt esculentum. et poculum. sed delegati sic.
3. p. debet pauper q; possit aliquid accipere pro celebratione missę.
4. Positum in porta ecclesie dicitur publicum.

Scriptum. Iudices. et cunctis defensores pro administratione nil dare debent. nec accipere a subditi ad administratio: nisi in defectu sui salarii. iurisdictione ab eis possit pena contra facientes imminente hoc dicit vsq; ad fin. iudicibus. id est cū istis additionibus p. dicitur iurisdictione. causa forma in tit. primor. studij. scilicet debet esse. eos enim volumus puniri exercitu scilicet ab exercitio. Patre. s. p. f. grandis. vt infra in fin. subiectis. scilicet p. bidem. quia i subditi tantū accipiant a subiectis quantum dicitur in feri. subauo esse custodire. scilicet q; debentur supra in tit. vt iud. sine quo quo iurisdictione illis beneficentibus ab eo. scilicet deo. si p. ro vsq; quod iurisdictione illis beneficentibus. nunc incipit dicere de def. cul. maiorū iurisdictione in quibus eliguntur defensores. Et hoc text. i. ver. sculo. qualis ibi. et quā eis ad medicorem. et q; in largitibus. et expensis mediū est tenendū: q; per medium optime visum est: vt infra de confus. s. primo colum. quarta. et est hic argumē secundū p. de del. delegatos que in hoc immenissimo medium non dicitur. Et hoc nota text. ibi aut si non est aliud. et quod per hoc constitutionē sunt cor. eccle. leges plebscite. s. officio p. dicitur. s. f. ma. s. de officio. pro conf. et leg. q; per mittunt id sicut accipere esculenti et poculentum: q; hoc non est verum. nisi in defectu sui salarii: tunc mediocriter. et a sponte dantib' vt hie dicitur. et ita sentit gl. in dicta lege plebscite. et in titulo pmo circa fin. circa q; vide quod not. per docto. in authentica p. n. p. c. s. d. iura. calūnie predicta videntur intelligi i iudice ordinario. sed iudex delegatus pōt districte a capere esculenti et poculentum: vt extra de scriptis. cap. i. statuti. s. in sup. libro secundo. Et sic nota argumē. quod si p. dicitur sit pang. pōt aliquid accipere. p. celebratione missę. de qua questione vide p. gl. q; de p. dicitur. cap. i. significasti: p. prima questione prima cap. i. q; dicitur inquit. Et ultimo not. text. ibi. c. q; text. ibi. in p. dicitur. q; quod illud q; ponitur in porta ecclesie. dicitur esse publicum. et sic non est licita igno. tanta deo q; in portio ecclesie ponitur. Ita bullis alii text. supra de reb. ecclesie no alienan. s. p. u. verfic. illam autem.

ADDITIO.

1. Dicitur esse publicum. Et hoc facit vt citat' p. affixū portis

templ' vel in loco publico possit vt vere cōtumar puniri. et cōtra eum sententia ferri. cum sit regulariter fecus.

Iururandū q; prestatur ab his qui administratiōnem accipiunt. Rubri.

1. Iuramentum qd sit. et que fuerit causa ipsam cōstitū dicitur missiue.
2. Potestates terrarū tenentur expellere hereticos vbi sunt.
3. Masculinum quod concipiat femininum: et remissive.
4. In iuramento continetur possibile.
5. Potestates terrarum debent malos assessores expellere.
6. Adens deferentis iuramentum consideratur vbi iurās vellet malignari.
7. Iurans quibus casibus non teneatur tangere librum.
8. Iudens non potest esse iudex.

Hic ergo. Hec constitutio substantiam sacramenti docet. iurandū forma demonstrat: et pena est dicit. hoc dicit: vsq; ad si. Et dicitur: quid sit iuramentū: et que fuerit causa consuetudinis iuramentū. Dicitur. xxij. d. p. i. no. cap. in summa. de pena per iurij. dicit eadē. causa. xxij. q. v. capitulo. parvuli: et quot modis puniuntur per iurij. et questione capitulo. vlti. et extra capitulo. et si. b. h. i. s. capitulo. p. t. i. t. i. et per iurij. dicit vt no. xxij. quest. secūda i summa. hoc p. m. i. no. b. Et primo substantiā. et forma iuramenti. Et secundo no. ter. et gl. dū dicitur cōmittat. quod potestates terrarum debent hereticos expellere de locis in quib' sunt. Et tertio no. q; appellatione domini cōtinetur domina. et sic masculinū habet accipere femininū. et de q; per glo. d. y. et Jaco. de iur. i. si. de verborum signifi. lege prima p. y. in l. quicunq;. C. de serui. fugi. et agitatur in lege i. q; in tanta. C. vnde vt. Specu. in titu. d. d. s. p. t. a. leg. s. post hoc veric. vel. ibi. masculinū. et p. gl. Joannes And. in c. vt circa. de elect. lib. vj. Et quarto nota q; in iuramento pōtinetur possibile. et vt hie. et vigesima secūda. q. v. c. d. forma. Simile est de iururand. c. b. v. i. c. q; quemadmodū facit. l. fin. s. q; satisfida. cogan. C. de no. nume. pec. l. s. r. Ladigere. s. si. si. de iure patro. Et ultimo nota q; potestates terrarū debent malos assessores expellere. Et hoc gl. i. b. i. quicunq;. arte. de q; dicit vt in. ca. v. mens. et de iururand. p. plene no. de hoc. xxij. questio. v. s. querit de eo. Ibi fin. legem. idem not. text. in. x. colla. de pac. iur. fir. s. iudic. c. c. Et hoc gl. no. q; tangere ibi. s. nulli. z. C. de episcop. et clerici. authent. s. iudex. x. q. p. prima. ca. nec honore. alias incipit Imperator. et de iur. calu. ca. fin. et ius autē testis curat corporaliter tactis scripturis. Et hoc in Specu. d. testib'. s. sequit. ver. et not. z. C. de testib. l. iurand. Et sic fallit. l. de creationibus. C. de episcop. authent. Et hoc gl. exp. cit. ca. hac gl. vide quod habes in text. et gl. ex. de confli. c. j. q; d. ibi not. s. i. no. z. vide tertia que. Et sione. v. iudicet. Et ultimo per hunc text. in p. dicitur gloss. quod Iudex excluditur a potestate huiusmodi administratiōis. et est text. exp. p. i. l. i. c. de Iudicis.

ADDITIO.

1. Femininū. Adde s. y. cum infinitis remissionib' vltra non nullas alias ibi p. me i apostol. alleg. in capi. de monialib' de senten. ex cōmunt. post p. un. veric. sed an. masculinum. Adde q; not. in apostila. ad illud in l. p. ma. s. s. z. si certum. in verbo. masculinum. s. de ventre in possess. i. n. t. e. n.

Vt ecclesia Romana gaudet centum annorū prescriptione. Rubrica.

1. Hec constitutio q; sit speciatim quo ad ecclesiam Romanā. et ecclesias eidem subiectas generalis.
2. Hec constitutio an corrigatur p. constitutionē p. m. i. h. ec. consi tutio innovat. vbi q; corrigatur quatū ad alias ecclesias. no quo ad Romanam numero.
3. Prescriptio q; bodie no sit sublata per ius canonicum. nisi in male fidei possessioibus.
4. Bona vel mala fides. quādo curatur in prescriptionibus.
5. Iure canonico in materia prescriptionū. an vti possunt i foro civili. remissive.
6. Bona fides de iure civilis. an requiratur i prescriptionib' rerū ecclesiasticarum. licet sint longissimi temporis. remissive.
7. Prescriptio. xxx. vel. xl. annorū. q; de iure. Di. et iurum non re periat.
8. Privilegiū concessum Rome veteri. q; illud etiā habeat Roma noua.
9. Privilegiū exemptionis si conceditur alicui ecclesie trāsit ad omnes alias suas ecclesias.

- 19 Abbas in ecclesia sibi data p patronum. q habeat idē in achi ipsam fundat. & qualē habebat in omnibus suis ecclesijs.
- 20 In illa gū concessi abbat. vel monasterio an transeat ad ecclesijs. vel possessiones posita quatuor.
- 21 Tempus centū anno regulariter est finis vite hominis. sic tā tum preclumitur homo vivere.

Legum. Ecclesia Romana cū ecclesis suis subiectis centū annorum gaudet p̄scriptioe q̄ contractib⁹. cano. reb⁹. & omnibus actis pena hanc legē non seruātibus inminente hoc dicit vlg. ad h. secundum Ja. de Bel. ¶ 120. secundum Jac. q̄ hec constitutio secundum quid est specialis & habet locū solummodo i ecclesia Romana & ecclesijs subiectis. & est ḡralis secundū quid: q̄ habet locū in omnibus contractibus. reb⁹. cano. & actis. vti ver. cū enim s3 cōtra illa constitutio que est. i. hec constitutio inuouat. col. viij. fin. quid. est generalis. quia generaliter pertinet ad omnes ecclesias secundū quid est specialis. scilicet ad contractus res causas. & actus. q̄ vti. d. cā inuouat secundum veritatem in l. vti inter d. i. n. m. C. de sacro sanct. eccle. quib⁹. locū in quatuor casibus specialib⁹. scilicet in v̄ditione. & donatōe. & legato. ¶ 20. declarabo sup. gl. h. hodie. ¶ 20. glo. sed hodie ibi p̄ 20. alij dicunt q̄ hec constitutio est ḡralis. & habet locū in quibuscūq̄ ecclesijs. p̄nt est generalis. ita ḡraliter i omnib⁹. corrigi per constitutionem. i. hec constitutio. q̄ est specialis. & specialit facit mentionē de hac constitutione ibi. & rub. & secundū istos illa authent. polita. C. de sacro. factis ecclesijs. antē. q̄ actioes. i. si. ibi sola Romana. & est falsa. & illa opinio. app. vbi d. o. auth. q̄ actiones. & ibi istam opinio. t. nec doc. ¶ 20. extra. nam de iure canonico. & est alia opinio. que sequitur in gl. quā gl. dicit iure canonico. p̄bari p̄. cū nobis. extra. de rescrip. vult dicere p̄. c. cum nobis. & de rescrip. alij dicunt q̄ hec constitutio loquitur tantū de ecclesia Romana. & alij sibi subiectis. & ille titulus. hec constitutio. corrigi tantū. l. si. C. de sacro sanct. eccle. q̄ dicebat in quatuor quibus tantū non curere contra ecclesiam Romanā p̄scriptioe. nisi centum annorū. h̄c autē constitutio non corrigitur p̄ illi. mo. in sua firmitate permanet. & hec opin. app. vbi d. p̄ gl. infra hec constitutio. & in prin. Et h̄c opinio. p̄bat hic Jacob. de Bel. & 20. in d. h. uis titu. pont. opi. & nō s̄rmat. q̄ inter gl. & v̄d. d. o. sunt opi. ¶ 20. d. mo. est ius Lodi cis scēdum q̄ contra ecclesiam est introducta p̄scriptio centum annorū in quatuor casibus tantū. vti. l. si. C. de sacro sanct. ecclesijs. Secundū ius introductū per hanc constitutionem. secundū quā p̄scriptio centū annorū est introducta generaliter contra ecclesiam Romanā. ad quālibet ecclesiam. & in omni casu vti patet b̄c in p̄ncipi. vti. ex hoc in totas catholicas ecclesias q̄ vlg. ad oceanū. & infra in versis. habeat itaq̄. & c. Et sic patet q̄ hec constitutio est ḡralis in omni ecclesia. & h̄c opin. videtur tenere glo. infra de inest. n. p̄. in gl. hoc ḡrale. ¶ 20. d. ius est introductū p̄ illam constitutionem hec constitutio. & c. per quam ius per hanc constitutionē introductū generaliter in omni ecclesia corrigitur. & remanet hec constitutio incoorrecta solum i ecclesia Romana. In alijs autē ecclesijs hec constitutio p̄ illam corrigitur. & sic opinio polita per fr̄. in auth. quas actiones in si. est vera. nō falsa. licet gl. ibi d. doc. teneant contrariū. & hoc esset verum q̄ etia de iure remaneat hodie p̄uilegiata ecclesia Romana. in p̄scriptioe. & solum ipsa Romana ecclesia & non alia ex p̄script. dicit tex. in. cano. ex d. p̄script. capit. cū nobis. & xvj. q̄. iij. cap. memo. vbi expressē dicit tex. q̄ contra ecclesiam Romanā currit p̄scriptio. centū annorū tantum. nō solum per iura canonica. sed etiam p̄ ius civile. Ad idē ex de foro competen. c. si diligēt. in si. & xvj. q̄. iij. c. placuit vericula. quas actiones. & h̄c opin. tenet. ¶ 20. in c. q̄. de regul. iur. lib. vj. ¶ 20. & aduerte ad id q̄ gl. dicit. q̄ de decreta Innocē. omnis tollitur p̄scriptio. vti cap. vigilanti. & c. quoniam omne. extra d. rescrip. q̄ intellige illud esse verū in malefidei possessoribus rem alienā scientibus. & possidentibus. secus in bonefidei. vti in dicitis ca. c. si diligēt. cod. titu. & hoc secundū ius canonice. sed de iure civili in istis longioribus p̄script. bona fidei vti mala nō curatur vti lege p̄ma. & l. sicut. & l. omnes. & l. cū notissimi. C. de p̄scrip. xxx. vel qua dragina ann. & l. si q̄ empt. eodē titu. ¶ An autē ista iura civilia sunt hodie correctā p̄ ista capitula. & an possim⁹ eis vti i foro seculari. dic vt no. gl. in d. c. q̄ omne. & c. q̄. de regul. iuris lib. vj. & per glo. Joā. & d. ¶ An autē de iure civili in p̄scriptioib⁹ rerū ecclesiasticarū. licet sint longissimi tēporis. requiratur bona fides & titulus vide. c. sine possessioe d. reg. iuris lib. vj. c. si diligēt. & c. si. & d. p̄script. ¶ 20. gl. sic ibi nā. c. tenet istā glo. q̄ de iure d. i. gēsto nō reperit p̄script. triginta. vel quadraginta anno. l. j. §. q̄ ex cau. ma. l. Jul. ¶ 20. cōtrariū nō. ff. de mino. l. deniq̄. §.

minore. ff. de dicit. & tem. p̄scrip. l. in v̄scapione. ¶ 20. p̄ma verior est. & probatur p̄ tex. In sit. de p̄scrip. temp. actio. q̄. & ibi. no. de q̄ tex. incipit. glo. in d. Julia. ¶ 20. gl. fin. l. i. quadraginta annorū ibi habet q̄ quatuor vti. l. i. C. de in. lib. v. quia istud p̄uilegiū est concessum i. omne veteri vti. ad hoc tur. ¶ 20. p̄uilegiū habet i. Roma noua. ex quadam p̄ncipi. certia. vti patet in p̄ncipi. d. dicit vt ex hoc in totas catholicas. & c. maxime secundū opinio. quam supra tenui in glo. auxilij. in d. die vt habes in tex. & gl. in l. in. in. C. de edic. diu. adri. tollē. & xvj. q̄. iij. c. placuit. ¶ Et ex hoc et c. in p̄ncipi. vti. ex hoc. arene glo. q̄ si datur p̄uilegiū exēptiois alicui ecclesie. intelligit illa ecclesia esse exēpta cum omnib⁹ suis ecclesijs. Ita not. glo. xvj. q̄. iij. c. sely. episcopus. ¶ 20. S̄c est in arg. sic tex. in Ja. cob. de Belu. q̄ abbas in ecclesia. quam patronus sibi cōstituit habet itē ius ac si ipse fūdasset. quale habebat in ceteris suis ecclesijs. Quā questione glo. format l. i. §. oia. C. de his quib⁹ vti indig. De hoc idē in c. ioc. iur. pat. lib. vj. ¶ An autē p̄uilegiū concessū alicui abbati. vel monasterio. trahat ad ecclesias. & possessiones posita quatuor. no. ex de p̄uile. c. cum appella. & d. i. t. vti bene in. q̄. incipit. Abbas quidā & facti. tex. extra d. cens. p̄ uerum centū annorū dicitur esse regulariter finis vite hominis. & sic regulariter p̄bat homo vivere centia annos. b̄ q̄ no. gl. in l. i. §. si dubiter. ff. quēmadmo. testa. ap. & gl. tenet p̄. vti. C. de sacro sanct. eccle.

ADDITIONES.

- a ¶ P̄scriptioe. Adde sely. i. cad audientis col. penult. ver sic. vltimo facias regulā de p̄scrip. cum sequen.
- b Centū annos. Adde tex. in. lan. vult iur. in si. ff. de vltim. c. s. h. r. d. o. s. l. & ardi. in clemen. p̄ma d. reb. eccle. nō aliter. ¶ 20. lib. vj. ca. l. viij.

De referendarijs. Rubr.

- 1 Imperatori non conuenit auferre q̄ concessit.
- 2 Impetrare est cum effectu obtinere. non sic petere.
- 3 Filius ex bono parte bonus p̄sumitur.
- 4 Referendarij quis sint.

¶ In alijs. Numerus referendarioꝝ terminari bis: qui vltra hūc numerū super huius constitutionis sit constituti. i. hōi lata p̄uilegijs. pena cōtra facientib⁹ inminente hoc dicit. ¶ 20. c. i. vti. vti. q̄ sit. & c. ¶ Imperatori conuenit auferre p̄cessa. vti. b̄c. & illa debet esse p̄uilegia. & bene cōseruari. vti. i. cōstitū. q̄ de vi. §. illud. ¶ 20. Secūdo not. d. i. n. q̄ impetrabit petita. Et q̄ not. q̄ aliq̄ est petere. & alij impetrare. Est em̄ impetrare idē q̄ obtinere. seu cū effectu habere. vti. b̄c. ¶ 20. d. in. l. i. p̄. vti. lit. pend. ¶ 20. nihil em̄ petentibus. glo. vti. cit. id. est. concedere. Ad idē. ¶ 20. de man. p̄ncipi. s. sit tibi d. n. b. cit. q̄ iustū est nō impetrasse. ¶ vltimo no. q̄ ex bono patre dicitur p̄sumitur filius. ¶ 20. q̄ vult dicere tex. ibi. multitudine. ¶ 20. gl. d. r. vide per tex. ¶ 20. gl. h. ibi sunt autem. & c. De iur. Ja. de Bel. q̄ non erant aduocati simpli citer. sed erant aduocati constituti sub certo numero. qui petit crimina. §. r. q̄ bonitate corā p̄ncipe. p̄ponebat. vti patet in s. p̄mū quidē. h̄c autē. Et not. gl. sed in q̄. r. vide q̄ no. s. quomodo opoz. ep̄. s. d. dicit.

ADDITIONES.

- 1 Filius. Adde gl. in c. venerabilē. de elec. in versis. p̄gentes & gl. in l. q̄ si nolite. s. q̄ mancipia. in versis. in iur. in mare de edic. vbi etiam vide Angel.

De incestis nuptijs. Rubr.

- 1 Penā debet suos antores tenere.
- 2 Homo q̄ nō facit decentia nature nō reputatur homo. §. b̄dit.
- 3 Ignobiles actus puniuntur quam nobiles.
- 4 Penā fūlitionis quod sit maior. & est de mero imperio.
- 5 Filius quod tenet alere patrem ex bannitum.
- 6 Hec constitutio q̄ loquatur de quibuscūq̄ nuptijs illicitis.
- 7 Verbum moy. appositū dispositione quid imponet ipso iure. quando intelligatur. nu. 8.
- 8 Penā de qua in l. si quis maior. C. de transact. q̄ intelligitur imposita ipso iure.
- 9 Bona. an p̄blice in ipso iure in crimine lece in maiestas & b̄dit & nu. n. & i.
- 10 Dispositio penalis loquens p̄ verba futuri temporis. an intelligatur ipso iure. vbi et in si. iur.